

[Knud Jespersen.]

tidsbegrænsninger, men mødes af den sociale omsorg fra det system, som har været i stand til at kaste ham eller hende ud af arbejdsmarkedet.

Bolvig (RV):

Vi drøfter i dag vort største indenlandske problem, den alt for store arbejdsløshed. Den almindelige internationale nedgang, der delvis er fremkaldt af en i virkeligheden forståelig forøgelse i oliepriserne, er en hovedårsag til, at en række år med fuld eller næsten fuld beskæftigelse er blevet afløst af år med en helt uacceptabelt høj arbejdsløshed.

Vekslende regeringer og folketing har dog et meget stort medansvar for, at Danmark er mindre rustet til at imødegå situationen end så mange andre lande. Vort konstante underskud på betalingsbalancen, den enorme udlandsgæld og det tyngende renteniveau giver os meget begrænsede manøvre muligheder. Der er derfor brug for idérigdom og et tværpolitisk samarbejde. Vi skal have mod til at slagte en række hellige køer, og især regeringen har en stor forpligtelse til at fravige teoretiske politiske opfattelser for i fælles samvirke med partier og organisationer at efterprøve ideer, som fremsættes fra anden side.

Alle partier ønsker at nedbringe arbejdsløsheden, hvorfor partiegoistiske overvejelser ikke må hindre en åben overvejelse af den række af forslag, som er fremkommet dels i denne debat, dels fra mange forskellige sider her i samfundet.

De foranstaltninger, der med ikke ringe held har været gennemført de sidste 2-3 år, er helt utilstrækkelige. Vi har jo levet i den tro, at arbejdsløsheden ville være af kortvarig karakter, og vi har klynget os til håbet om en bedring af den internationale konjunktur. Det forventede opsving kommer langsommere og er af mindre omfang end håbet. I fællesmarkedet øgedes antallet af arbejdsløse med 275.000 i 1976. Kun i Vesttyskland og i Holland faldt ledigheden, og situationen er ikke meget bedre hverken i Norge, Sverige, USA eller Japan. Vi kan ikke længere tillade os at afvente bedre tider udefra, men må bruge alt vort fælles talent for selv at klare problemerne.

Vi har gjort en begyndelse gennem augustforligets indkomstpolitiske del; en forbedring af vor konkurrenceevne vil gradvis bringe flere

i arbejde, hvorfor vi med tilfredshed kan konstatere, at omkostningsniveauet i den sidste tid er steget langsommere i Danmark end i de fleste af de lande, vi normalt sammenligner os med.

Indkomstpolitikken må derfor nødvendigvis fortsættes, hvorfor jeg – som under debatten i sidste uge om overenskomstsituationen – gerne vil understrege, at indførelsen af økonomisk demokrati, af medejendomsret, er en forudsætning for, at de store lønmodtagergrupper vil medvirke. Jeg håber virkelig, at dette høje ting vil kunne fremlægge og vedtage et forslag herom inden de næste overenskomstforhandlinger.

Jeg vil gerne på det radikale venstres vegne som et effektivt middel til nedbringelse af arbejdsløsheden anbefale regeringen at stille store midler til rådighed for håndværk og den mindre industri. Danmark er blevet et rigt industrisamfund gennem en dynamisk indsats fra grupper i befolkningen, der er startet som håndværkere og mindre industridrivende. Gennem gåpåmod, fantasi og idérigdom er der vokset en række virksomheder op, der gennem en førsteklasses produktion har fundet afsætning for vore produkter rundt omkring i verden. Giver vi sådanne grupper muligheder, tror jeg, vi vil opleve en lignende ekspansion til glæde for beskæftigelsen, eksporten og betalingsbalancen.

Såfremt de enkelte håndværksmestre og de mindre industridrivende ansætter blot 1½ ekstra medarbejder, vil vi have løst vort beskæftigelsesproblem. Der findes forskellige støttemuligheder i dag, ja vel, men langt fra af et tilstrækkeligt omfang, og de søgende hæmmes af, at de udlånende myndigheder forlanger bankmæssig sikkerhed. Vi skal være dristige nok til at acceptere tab.

Hvis blot 80 pct. af de midler, vi stiller til rådighed, bliver udnyttet efter hensigten, er det en god forretning. Vi må med andre ord være langt mere beredte til at stille risikovillig kapital til disposition for disse grupper.

Vi bør i samme forbindelse være villige til at hjælpe nystartede igangsatte. Mange mennesker – og jeg tror, især unge – har ideer og planer om nye produkter, men hæmmes af kapitalmangel til skade for os alle sammen. Her bør staten være en beredvillig igangsætter.

Talrige akademikere, f.eks. ingeniører, står i dag uden arbejde. Mange overvejer at opstarte